

Дніпропетровський університет

Газета виходить із вересня 1934 року.

24 січня 2017 року

№1 (2937)

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ ПОТЕНЦІАЛ НАЦІЇ

НАША РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ – КРАЩА В ОБЛАСТІ

Протягом минулого року більше 20 молодіжних наукових осередків вищих навчальних закладів та науково-дослідних інститутів та близько 200 молодих науковців області змагалися за звання «Краща рада молодих учених області» та «Кращий молодий учений року». 14 грудня в Дніпропетровській обласній державній адміністрації переможцям урочисто вручили сертифікати та дипломи. Рада молодих учених нашого університету визнана кращою в області, її голова кандидат хімічних наук Віталій Пальчиков був нагороджений дипломом першого ступеня.

Традиційно критеріями відбору переможців у конкурсі «Краща рада молодих учених області» були результати діяльності рад за минулий рік. До ключових показників належить участь в організації та проведенні конференцій, які мають офіційний статус «конференції молодих учених», у ДНУ відбулося сім таких конференцій. Також враховується кількість отриманих премій Президента України та Верховної Ради України. Наші науковці Віталій Пальчиков та Тетяна Турицька стали лауреатами цих премій. Загальна кількість запитів, поданих на конкурс «Кращий молодий учений» від університету, становила 91 запит, і маємо п'ять переможців, що також вплинуло на рейтинг Ради.

Усього на обласний конкурс «Молоді вчені – Дніпропетровщині» ми подали 24 проекти, автори п'яти з них отримували гранти від облдержадміністрації у 2016 році. Також оцінювали кількість статей про діяльність рад у засобах масової інформації та на сайті Міністерства освіти і науки України.

Щодо інших номінацій конкурсу, то в 2016 році звання «Кращий молодий учений року» прагнули

Переможці (зліва направо): Євгенія Кобрусєва, Катерина Лисенко, Віталій Пальчиков, Валерія Лавренко, Ірина Суїма, Вадим Горбань

отримати 46 молодих науковців ДНУ, двоє з них здобули перемогу. Так, кандидат філологічних наук, доцент Ірина Суїма з факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства посіла перше місце в гуманітарному напрямі, а кандидат юридичних наук, доцент Євгенія Кобрусєва з юридичного факультету – третє місце.

У 2016 році на обласний конкурс проектів «Молоді вчені – Дніпропетровщині» на отримання матеріального заохочення авторські розробки подали 10 перспективних молодих науковців нашого університету, з них переможцями стали троє. Вони отримуватимуть гранти на проведення досліджень у нинішньому році.

Кандидат історичних наук, доцент Валерія Лавренко з історичного факультету вдало презентувала проект «Жінко, твоє місце... у лабораторії», присвячений міжнародному Дню жінок та дівчат у науці в Дніпрі. Метою проекту було проведення свята, встановленого рішенням Генеральної Асамблеї ООН від 22 грудня 2015 року – Дня жінок та дівчат

у науці. Проект сприятиме подоланню прихованої гендерної дискримінації жіноцтва в академічному середовищі, націлюватиме жінок-науковців на побудову кар'єри в цій сфері. Також автор має на меті якщо й не появу альтернативи 8 Березня, то набуття нового змісту свята, подолання радянських пережитків.

Кандидат технічних наук, доцент Катерина Лисенко з механіко-математичного факультету перемогла з проектом «Обґрунтування ефективних теплоенергетичних параметрів новітніх технологій буріння». Автор здійснила чисельне дослідження параметрів промивки при роботі свердловин для оптимізації процесу буріння. У результаті планується підвищити ефективність забою свердловини, знизити енерговитрати насосного обладнання та збільшити механічну швидкість буріння.

Кандидат біологічних наук, доцент Вадим Горбань з факультету біології, екології та медицини отримав перемогу за дослідження «Розробка протиерозійних засобів з метою охорони ґрунтів та підвищення їхньої родючості в

умовах Верхньодніпровського району Дніпропетровської області». Проект представляє комплекс заходів, застосування яких дозволить значною мірою зменшити прояв водної та вітрової ерозії ґрунтів, що сприятиме природному відновленню їхньої родючості. У результаті виконання основних завдань проекту буде встановлено площу еродованих ґрунтів та ступінь їхньої деградації, розроблено систему ефективних агротехнічних, агролісомеліоративних та гідротехнічних заходів охорони ґрунтів від ерозії. Це дозволить інтенсифікувати вирощування сільськогосподарських культур, зменшити об'єми добрив, що вносяться для отримання стійких урожаїв.

Всього за гранти від облдержадміністрації змагалися 65 науковців, нагороди отримали 20 молодих учених області.

Також представники нашої Ради стали учасниками благодійної акції обласної Ради молодих учених «Майстерня Святого Миколая» та зібрали солодкі подарунки дітям переселенців.

Рада молодих учених

ДНУ посів восьму сходинку в рейтингу українських вищих навчальних закладів 2016 року за даними наукометричної бази даних SciVerse Scopus.

Сьогодні до бази даних Scopus входять 128 українських ВНЗ. Загалом Scopus постійно індексує понад 20 тисяч наукових журналів, 370 книжкових серій та 5,5 млн праць конференцій.

У рейтинговій таблиці вищі навчальні заклади України ранжовані за індексом Гірша – кількісним показником, що враховує кількість наукових публікацій та їх цитувань. Відзначимо, що до першої десятки ВНЗ серед дніпровських вишів увійшов лише Дніпропетровський національний університет ім. О. Гончара з індексом Гірша 33.

Згідно з рейтингом, найвищий індекс Гірша серед університетів України мають Київський національний університет ім. Т. Шевченка (73), Харківський національний університет ім. Каразіна (57) та Львівський національний університет ім. Франка (46).

Наукометричний моніторинг суб'єктів науково-видавничої діяльності України здійснювала видавнича служба «УРАН» на замовлення Освіта.ua. Підсумки рейтингу ВНЗ сформовані з показників бази даних Scopus, де можна відстежувати цитованість наукових статей, які публікує навчальний заклад або його співробітники.

За інформацією Освіта.ua

МАЙБУТНЄ КРАЇНИ

НАЙРОЗУМНІШІ СТУДЕНТИ УКРАЇНИ-2016 НАВЧАЮТЬСЯ В ДНУ

У грудні 2016 року Всеукраїнська молодіжна громадська організація «Студентська республіка» підбила підсумки конкурсної програми «Кращий студент України-2016». Студенти нашого університету здобули перемогу в двох номінаціях із восьми.

Студент четвертого курсу факультету фізики, електроніки та комп'ютерних систем Павло Мінаєв, який навчається за спеціальністю «Фізика», визнаний «Кращим студентом-науковцем України», а Ксенія Уварова, магістр першого року навчання економічного факультету (спеціальність «Економіка»), перемогла в номінації «Кращий студент-аналітик України».

Щасливі володарі почесних звань радо розказали про себе та свої здобутки і навіть дали поради, як досягти такого успіху.

Так, Павло Мінаєв вступив до університету після закінчення Дніпропетровського обласного фізико-математичного ліцею. «Ще під час навчання в ліцеї я захопився точними науками, а

саме фізикою та математикою, успішно виступав на багатьох профільних олімпіадах. А зараз в університеті під керівництвом професора Володимира Васильо-

вича Скалозуба я прагну займатися науковою роботою у сфері фізики високих енергій», – розповідає юнак. Відзначимо лише деякі з його досягнень за останні роки. Це – учнівські науково-дослідні роботи Малої академії наук України («Експериментальні дослідження електродних процесів при протіканні електричного струму в розчинах електролітів», «Про одну екстремальну задачу та Мерседес-Бенц фрейми»), перемоги у Всеукраїнській олімпіаді з фізики (III місце у 2014 році, II місце в 2015-му та III місце в минулому році), а також участь у Всеукраїнській конференції «Принципові питання квантової теорії поля і гравітації», виступ із доповіддю «Порівняння висот підйому водяної ракети за різних моделей розширення стислого повітря», публікація тез та статті на XVII Міжнародній молодіжній науково-практичній конференції «Людина і космос».

Сьогодні ж на рахунок Павла вже не просто участь у конкурсних інтелектуальних змаганнях чи наукових форумах, але й організація та навіть суддівство подібних заходів. Зокрема, юний науковець сприяв успішному проведенню турніру з математики серед ліцеїв нашого міста, був членом журі обласних олімпіад школярів з математики та фізики, Регіонального турніру з математики «Еврика» та Міжнародного турніру з математики ІТУМ, який проходив у 2014 році в Німеччині.

Прикметно, що наш Павло Мінаєв, який, до всього, є іменним стипендіатом Верховної Ради України, знаходить час і для численних хобі. «У вільний час я опановую різні цікаві напрямки танців (сальса, бачата, ча-ча-ча), катаюся на ковзанах, займаюся кросфітом та вчуся грати на фортепіано», – говорить кращий студент-науковець України.

Не менш талановита п'ятикурсниця Ксенія Уварова пригадує, як під час вступної кампанії обирала між дніпропетровськими, київськими та харківськими ВНЗ.

Закінчення на 2-ій стор.

ДО ДНЯ СОБОРНІСТІ УКРАЇНИ

КОНКУРС «СТУДЕНТСЬКА СОБОРНІСТЬ»

На історичному факультеті з нагоди Дня соборності України пройшов конкурс публікацій у соціальних мережах на тему «Студентська соборність».

Для участі у конкурсі необхідно було заповнити фото спільних пригод дніпрян та студентів інших міст України з хештегом #Студентська_соборність та коротко розповісти про те, що означає для молоді соборність нашої держави. Конкурс викликав жвавий інтерес серед істориків, а згодом навіть вийшов за межі факультету, оскільки до нього також долучилися філологи. Загалом у конкурсі взяли участь понад 50 осіб.

Дійсно, чим же є соборність України в розумінні студентів? Зацітуємо деякі їхні думки.

Микола Решетняков, студент 2 курсу: «Студентська соборність – це, мабуть, однакові думки й душевні пориви, прагнення до подорожей, кохання, романтики. Це розуміння одне одного й підтримка. Моя соборна Україна подарувала мені безліч друзів з різних куточків країни: Харкова, Запоріжжя, Києва, Львова, Вінниці, Сум, Полтави. Так приємно бути гостем у іншому місті й знати, що на тебе чекають і обов'язково тепло приймуть. Бути відкритим та комунікабельним, доброзичливим та справедливим до інших, любити свій край і шанувати інших – ось вона, моя соборна Україна!»

Анна Загоруйко, студентка 2 курсу: «Ще жодного разу я не пожалувала, що вступила на історичний факультет ДНУ. Це саме те місце, де я відчула, що таке студентська соборність! Ми приїхали з різних куточків країни, всі слухаємо різну музику, маємо різні смаки у кіно, але водночас всі маємо спільну ідею та мету! Кожен з нас неповторний, та ми єдині і разом здатні на грандіозні звершення!»

Микола Буланій, студент 5 курсу: «Ви-

значення соборності у кожного своє, тож дискутувати можна з приводу цього дуже довго. Соборність як невіддільна категорія у найширшому сенсі розуміється як всеохопне єднання, будь-то консолідація в одне державне ціле всіх земель певної нації чи взаємне духовне збагачення і розвиток тощо. Можливо, тому соборність представляє собою один з найзаповітніших ідеалів багатьох народів світу, бо в рамках соборності людина не мислить особистого щастя поза спільності дій чи ідей, де може реалізуватися тільки в разі самовідданої праці на загальнолюдське благо».

Ярослав Таранущенко, студент 3 курсу, голова ради студентів історичного факультету: «Соборність – це коли за 900 км від дому мені щиро кажуть: «Ласкаво просимо, сподіваємось, вам у нас сподобається». Це коли я знаю, що в мене є брати та сестри по духу в будь-якому куточку країни. Це коли і взимку, і влітку мрієш приїхати в місто Лева до таких щирих та привітних людей, скуштувати фірмову настоянку в Криївці, вкотре піднятися на Замкову Гору та окинути оком місто, знову встромити пальці у ніздрі статуї лева біля Порохової вежі, знову пройтися Дерибасівською вулицею та порухувати Потьомкінські сходи».

Артем Кравченко, студент 3 курсу, голова Ради студентів: «Що для мене соборність? Це однаково комфортно почуватися і на просторах степів Кіровоградщини, і на високих горах Ужгороду, і у Львівській Криївці, і на оглядовому майданчику Бердянська».

Це вести розкопки зі студентами із Сум на Полтавщині, ділитись «маловисківським» суржиком з вуйками у Ворохті, на-

солоджуватись Азовським морем у Приморську з друзями з Луганська та Донецька, милуватись Черкаськими кручами Дніпра та щоразу подумки ляяти нереальну авантаженість метрополітену величного Києва з колегами з Дніпра. Моя соборність – це велика жменя от таких дрібниць, без яких я не уявляю свого мандрівного студентського життя!»

Як бачимо, для наших студентів не існує ментальних кордонів Схід-Захід, Північ-Південь. Вони беруть участь у конференціях у Харкові, їздять за підтримки профкому університету взимку в Карпати, а влітку – в Приморськ, ходять на спільні тренінги зі студентами з Донецька, волонтерять у Вінниці, ведуть розкопки на Полтавщині. Соборність – це те, що у них у серці, а не просто на мапі.

Історичний факультет

ПОЕТИЧНИМ РЯДКОМ

Отямтеся, брати і сестри!

Крайну ви нарешті полюбіть.

Ви будьте завжди з нею, не тікайте,

У серці кожну мить ви бережіть.

Бо Україна – ваша рідна ненька,

Вона дарує вам життя і дім.

Тому не треба на шматки її ділити,

Ви зрозумійте, справа вся у тім,

Що ми насправді всі є дуже різні,

Крайна ж об'єднала нас в одне.

І брат для брата має бути ми корисні,

Це добре, як в думках твоїх душі

частинка є.

Благаю вас, ви мови не цурайтесь,

Традиції сім'ї ви бережіть,

І буде Україна розвиватись,

Заграє барвами яскравими за мить!

Анастасія ДУДКА,

студентка факультету прикладної математики

Студенти історичного факультету на розкопках у м. Більськ разом зі студентами з м. Суми.

АКТУАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

У жовтні-листопаді 2016 року університетські соціологи у складі команди міжнародного проекту «Локальні лідери для розвитку Дніпропетровщини» підготували і провели інноваційне соціологічне дослідження, метою якого стало виявлення особливостей інтересів молоді та людей старшого віку, встановлення сфер, де ці інтереси співпадають чи перегинаються. Проект реалізовувався в рамках програми «RITA – Зміни в регіоні» за сприяння Фондації розвитку Свентоловці (Польща) та підтримки Польсько-американського фонду Свободи. Університет у цій програмі представляли доцент кафедри соціології Олексій Гилун, студент 2-го курсу історичного факультету Микола Решетняков та учениця випускного класу Ліцею інформаційних технологій при ДНУ Поліна Біліченко.

Візит Ради молодих учених області до Сілезького університету

СОЦІОЛОГИ СТВЕРДЖУЮТЬ: МОЛОДЬ І СТАРШЕ ПОКОЛІННЯ МАЮТЬ СПІЛЬНІ ІНТЕРЕСИ

Делегація Ради молодих учених області відвідала Сілезьке воєводство Республіки Польща, де учасники проекту ознайомилися з кращим європейським досвідом роботи з інтеграції поколінь через стимулювання їхньої спільної соціальної активності. Молоді дослідники взяли участь у тренінгах з опрацювання механізмів розробки конкретних локальних проектів, де були сформовані та підготовлені дві міжпоколіннєві команди для проведення організаційних заходів з інтеграції молоді та літніх людей у місті Дніпро.

При проведенні соціологічного дослідження з використанням цільової вибірки було опитано 120 людей старшого віку та 160 представників молодого покоління. У вибірку сукупність увійшли, свого роду, реальні та потенційні активісти своїх середовищ – пенсійного та молодіжного.

Опитування показало, що найхарактернішими різновидами діяльності людей поважного віку у вільний час є: спілкування в колі сім'ї, з друзями та однодумцями, перегляд телепередач, читання

художньої літератури, а також садівництво, городництво, квітникарство. Бажання та інтереси соціально активних пенсіонерів у сфері дозвілля переважно направлені на отримання чи поглиблення вмінь працювати в Інтернеті, спортивно-оздоровчі заняття, на подорожі та екскурсії, зустрічі з цікавими людьми. Приблизно третину респондентів зацікавили б заняття на тему здорового способу життя, юридично-правові консультації, лекції медичних фахівців, курси з вивчення іноземних мов, заняття із садівництва, городництва, квітникарства, з краєзнавства та тренінги з психології спілкування. Заняття з прикладного мистецтва, співу, волонтерська діяльність, класичні бальні танці, технічна творчість та фотосправа були б цікавими для 10-20% опитаних.

Анкетування молоді показало, що її інтереси у сфері дозвілля направлені переважно на спілкування з цікавими людьми та прослуховування музики, роботу в Інтернеті, самовдосконалення, перегляд кінофільмів, заняття спортом, підтримання здорового

способу життя, а також подорожі, екскурсії, вивчення іноземних мов, сімейні цінності й традиції. Дослідження показало, що більшість респондентів молодіжної групи виявила зацікавленість у співпраці з людьми старшого покоління щодо обміну знаннями, вміннями та набутим досвідом. При цьому серед дівчат відсоток тих, хто зацікавлений у співпраці з людьми старшого покоління, значно вищий, ніж серед юнаків. Також варто відзначити, що найчастіше інтереси молоді та старшого покоління перегинаються в питаннях сімейних цінностей, традицій, історії, краєзнавства.

Результати проведеного соціологічного дослідження були видані окремою брошурою і презентовані в грудні 2016 року на Регіональному Форумі міжпоколіннєвої інтеграції «Енергія поколінь». Під час цієї зустрічі обговорені рекомендації соціологічного дослідження, а також проект щодо посилення політики міжпоколіннєвої інтеграції та активного догляття в нашій області.

Віталій КРИВОШЕЇН,
завідувач кафедри соціології,
професор

МАЙБУТНЄ КРАЇНИ

НАЙРОЗУМНІШІ СТУДЕНТИ УКРАЇНИ-2016 НАВЧАЮТЬСЯ В ДНУ

Закінчення.

Початок на 1-ій стор.

Та все ж класичний університет у рідному місті виявився для дівчини пріоритетним. «Зі спеціальністю було простіше – мені пощастило з наставником і вчителем. Викладач кафедри статистики, обліку та економічної інформатики Дар'я Олександрівна Бесчастна стала моїм «навігатором» ще з 11-го класу ЛІТу, коли ми разом працювали над роботою з економіки для конкурсу МАН та випускною роботою. Саме вона й відкрила мені переваги навчання на економічному факультеті ДНУ та плюси моєї спеціальності – прикладної статистики. Відтоді я жодного разу не пожалувала, що обрала економічний факультет. Наша кафедра дає прекрасну освітню базу, з якою студенти можуть реалізувати себе в науковій, аналітичній роботі, можуть їхати за обміном або на стажування в топові компанії світу», – відзначає Ксенія.

Найкращим підтвердженням такого переконання дівчини, безумовно, є її особисті успіхи. Так, за роки навчання Ксенія Уварова стала переможницею Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни «Економічна інформатика», була учасницею Всеукраїнської студентської олімпіади з напряму підготовки «Прикладна статистика», де в командному заліку посіла III місце. На її рахунок близько 10 статей у фахових виданнях і 15 опублікованих тез доповідей на міжнародних конференціях. «Усі роботи написані виключно через любов до ста-

стистики і красивої аналітики», – зізнається студентка. Сьогодні Ксенія бере активну участь у профорієнтаційній роботі факультету з учнями шкіл, ліцеїв та гімназій, є постійним членом журі дебатного турніру на економічному факультеті, а також отримує другу вищу освіту за напрямом «Правознавство». А ще серед здобутків Ксенії Уварової – перемоги в конкурсах різного рівня та специфіки (ІТ, банківська справа, мови) і стажування в державних органах. «Проте поки я найбільше пишаюся тим, що є стипендіаткою конкурсу «Завтра.UA» та учасницею щорічних зустрічей YES у Києві, які стали відкритим майданчиком для обговорення нових ідей і поглядів щодо шляхів розвитку Європи, України і всього світу. Ці форуми збирають більше 350 політиків, дипломатів, державних діячів, журналістів, аналітиків і бізнесменів із понад 50 країн світу!» – захоплено наголошує Ксенія.

На всі ці різноманітні досягнення дівчину спонукає єдиний мотив – для неї надзвичайно важливо реалізуватися в професії. «Моя родина (величезна її подяка!) навчила з дитинства розраховувати лише на себе, працювати над собою. Dreams don't work unless you do! Тож навчання і робота для мене – це життя, не бачу проблеми покинутися о п'ятій годині ранку, якщо це потрібно для справи. А ще аналізую негативний досвід і свої помилки. Іноді навіть більше, ніж перемоги», – наголошує Ксенія.

Вдячні за підготовку матеріалу деканату факультету фізики, електроніки та комп'ютерних систем і представнику прес-служби ради студентів економічного факультету Артуру Айріяну

ВВАЖАТИ НЕДІЙСНОЮ

втрачену залікову книжку № 135149, видану Дніпропетровським національним університетом імені О.Гончара на ім'я Купіної Валерії Вячеславівни.

ФОТОГРАФІЯ З ІСТОРІЄЮ

НЕЗАБУТНІЙ СПОМИН

Бувають дні, які надовго, якщо не назавжди лишаються у пам'яті й, головне, у душі. Світлина на згадку, спогад...

Чи багато людей перетинають свій столітній ювілей? Питання, погодьтеся читачу, риторичне. А якщо ювіляр – рідна сестра Олесь Терентійовича Гончара, неперевершеного корифея і класика української літератури ХХ сторіччя, письменника, який уособлює честь і совість свого покоління, загально визнаного морального авторитета і світоча нової доби, філософа й громадського діяча, митця, ім'ям якого названо наш університет...

Тож звичайний квітневий день 2014 року перетворився на подію, яка, певен, закарбувалася і в історії університету, й стала вікомпомною для тих, хто приїхав до непоказної, але такої вагомої для нащадків і дорогої для нашої культури оселі на вулиці Клубній в обласному центрі. Університетську делегацію очолив ректор Микола Вікторович Поляков. До садиби-музею в Ломівку також завітали й інші представники керівництва університету, Гуманітарного центру, викладачі й студенти факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства. Меморіальна дошка на біленькій хатині сповіщає, що в цьому будинку в 1945-1947 роках жив і творив Герой України, випускник нашого університету Олесь Гончар.

Переступаючи поріг дому, відчуваеш тепло й затишок, гармонію із світом. Тут багато портретів письменника, його книжок, рушників, квітів.

Олександра Терентіївна зустріла нас із посмішкою. Ця світла душа буквально випромінювала життєдайні струмені родинної відданості, людської щедрих, простоти й щирості, правди і природності. Вона прожила довге і нелегке життя, виростила чотирьох дітей. У своєму будинку створила музей Олесь Гончара, збрала та зберегла багатолітні родинні архіви: праці письменника, його листи, листівки, фотоальбоми різних років.

У центрі – ректор М. В. Поляков та сестра Олесь Гончара О. Т. Сова; зліва направо – племінниця Олесь Гончара Т. Г. Онопрієнко, керівник інформаційно-аналітичного агентства «УНІ-прес» А. М. Бахметьєва, голова профкому О. Л. Тулиця, проректор з науково-педагогічної роботи у сфері гуманітарної освіти та виховання молоді В. В. Іваненко, методист І категорії групи аналізу у сфері гуманітарної освіти та виховання молоді Н. М. Щербак.

Вітаючи з ювілеєм Олександр Терентійову Сову й відзначаючи її вагомі подвижницькі зусилля щодо збереження історичної пам'яті про Олесь Гончара, Микола Вікторович вручив їй нашу найвищу нагороду – почесну медаль «За вірну службу ДНУ». Пригадуються слова ректора: «Для нас Ви багато років залишаєтесь тим ланцюжком, що поєднує університет із майстром. Ви даруєте нашим студентам радість спілкування, зберігаєте дух цієї оселі, освяченої великим письменником».

Під час зустрічі студенти читали вірші й прозу письменника, співали українських

пісень. А ювілярка згадувала зворушливі моменти з життя свого видатного брата, охоче позувала перед фотокамерами. На прощання вона подарувала нам книжку спогадів Олесь Гончара й зичила кожному з нас щастя та здоров'я, «жити не тужити і до поважного віку дожити»...

Олександри Терентіївни Сови немає з нами вже більше року. Натомість залишився незабутній спогад про славетний рід, який дав Україні й світу постать планетарного масштабу – Олесь Гончара.

Валентин ІВАНЕНКО,
професор

НАШІ ПОРАДИ – МОВОЛЮБАМ

Звертаймося правильно!

Ось і діждалися ми Різдва! Новорічні свята для кожного з нас є особливими. Чи дорослі, чи малі – усі однаково віримо у диво, чекаємо чогось особливого, просимо Святого Миколая або Діда Мороза, щоб здійснили найзаповітніші наші мрії. А як же запрошувати цих чарівників до своєї оселі, щоб вони неодмінно завітали?!

Дуже часто по радіо, телебаченню можна почути «дорогий Дід Мороз», «любий Святий Миколай» (а не «дорогий Діду Морозе», «любий Святий Миколаю»). Дуже прикро, коли люди використовують у звертанні неправильну граматичну форму.

Ігнорування кличного відмінка, який називали кличною формою, дозволяли при звертанні замість нього вживати іменники у формі відмінка називного, – є, за словами відомого мовознавця Олександра Пономарева, свідченням неповаги до рідної мови. Адже зі зникненням цієї граматичної категорії, цілком оригінальної, відійде в небуття ще одна, збережена у віках риса.

У молитвах залишено кличний відмінок навіть у російській мові, яка взагалі його втратила: «Отче наш...». Форми кличного відмінка дуже давні, вони засвідчені в народній творчості, у художній літературі, наприклад: *Процай, милий мій синочку, та не забувайся* (народна пісня «Завістали встали козаченьки»), *Клянусь тобі, веселий світе, клянусь тобі, мого дитя...* (М. Рильський «Молюся і вірю»). Таку форму мають імена: *Аліно, Анатолію, Анастасіє, Ілле, Катерино, Наталю*; назви людей: *доню, батьку, мамо, сусідко, брате*; назви тварин: *коню, лисичко, вовче, півнику*; назви явищ природи, предметів, які персоналіфікуються, тобто до них можна «звертатися»: *земле рідна, темний гаю, Дніпре широкий*.

То ж звертаймося правильно! І тоді наші прохання неодмінно почують! Вітаємо всіх з Новим роком та Різдвам Христовим!

Тетяна ШЕВЧЕНКО,
заступник директора Центру історії та розвитку української мови, доцент

СТУДЕНТСЬКЕ ЖИТТЯ

Студенти юридичного факультету Л. Мамедова, А. Ліла, О. Самойлова та В. Митюшоп відвідали Міністерство юстиції України. Міністр юстиції України Петро Петренко запросив на зустріч 55 переможців Всеукраїнського конкурсу письмових робіт на тему розвитку права, який проводився міністерством.

Очільник Мін'юсту спілкувався зі студентами на правничу тематику та відповів на запитання щодо реформ, нового законодавства і професії юриста. Також присутні студенти були офіційно запрошені пройти стажування та практику в різних комітетах Міністерства, адже під час конкурсу вони продемонстрували високий рівень фахової підготовки. «Ми відзначили, що у своїх творах ви наповнили абстрактні юридичні теми прикладами ситуацій із повсякденного життя, подали своє бачення їх вирішення. Ви виклали там власне розуміння таких понять, як справедливість, право, юстиція. І ваші думки є особливо цінними, тому що йдуть від серця. Адже ви озвучили саме ті речі, в які ви вірите і які захищатимете в майбутньому», – відзначив Міністр юстиції.

На завершення зустрічі Міністр охоче сфотографувався з кожним студентом-переможцем.

* * *

У Палаці студентів відбулися щосеместрові збори найвищого органу студент-

ського самоврядування ДНУ. Всього на конференцію ради студентів зібралися 150 делегатів, які успішно проголосували за наступні рішення: було ухвалено нове Положення про студентське самоврядування, Положення про студентське телебачення університету «Гончар ТВ», затверджене раніше прийняте Положення про ради студентів факультетів ДНУ.

Під час обговорення ситуації, що склалася минулого семестру з радою студентів факультету фізики, електроніки та комп'ютерних систем, ухвалено рішення рекомендувати раді студентів ДНУ призначити позачергові вибори до ради студентів цього факультету на 22 березня 2017 року. Також були заслухані звіти від усього складу ради студентів університету.

* * *

Випускники кафедри експериментальної фізики та фізики металів – представники міжнародної компанії Planexa Тетяна Боцьва та Дмитро Чернетченко – завітали до альма-матер. Під час зустрічі зі студентами та викладачами вони розповіли про сучасні тенденції у галузі біотехнологій, медичної техніки та медичних інформаційних систем і продемонстрували, як навчальні курси кафедри формують актуальний та затребуваний галуззю комплекс знань та навичок.

Зокрема, випускники наголосили, що на їхній випусковій кафедрі створені унікаль-

ні можливості для комплексної підготовки конкурентоспроможних фахівців для сучасного ринку інноваційних біотехнологій. Це і наповнені актуальним змістом програми навчальних дисциплін, і розвинена лабораторна база із сучасним вимірювальним обладнанням та комп'ютерними засобами апаратної та програмної обробки сигналів, і, що найважливіше, – залучення до освітнього процесу провідних фахівців галузі, таких як доцент М. М. Міліх (засоби телемедицини, виробництво радіоелектронної апаратури), доцент В. М. Сарана (медична техніка та технології обробки біосигналів), доцент Е. М. Сніжко (комп'ютерні, нейронні та сенсорні мережі, автоматизована обробка багатовимірних даних).

Варто зазначити, що сьогодні творчий колектив інженерів-розробників цієї міжнародної компанії на 75% складається з випускників та студентів кафедри експериментальної фізики та фізики металів, які в рамках стажування стають учасниками різних проектів фірми. Так, нещодавно команда наших молодих спеціалістів досягла небаченого успіху: створений ними ЕКГ-браслет Sense був відзначений як революційна технологія у низці провідних міжнародних видань. Браслет став єдиним «розумним» пристроєм, здатним визначити і відстежувати емоційні стани, які найбільше впливають на користувача. Приємно, що в розробці продукту брали участь випускники-магістри спеціальності «Біотехнічні та медичні апарати і системи» Марія Дев'яткіна та Олексій Гоман, а також нинішні студенти-магістри Андрій Воропай, Олег Цівань, Євген та Олександр Бойки, Анастасія Лавренюк, Катерина Пустова і Богдан Чернявський.

* * *

Студенти економічного факультету спільно з колегами із Університету професора доктора Асена Златарова (м. Бургас, Болгарія) провели чергову онлайн-сесію міжнародної студентської наукової конференції «Теорія і практика сучасного менеджменту». Захід здійснювався в рамках виконання двосторонньої угоди про наукове

співробітництво між нашим та болгарським ВНЗ.

Під час інтернет-діалогу сторони відзначили тривалу співпрацю представників академічних шкіл України та Болгарії, спільність наших науково-методичних підходів до розв'язання багатьох макро-економічних проблем. Також було наголошено, що інтенсивна наукова взаємодія студентів наших університетів сприяє підвищенню освітньої і туристичної привабливості українських регіонів, і, загалом, стає вагомою складовою європейської інтеграції України.

У ході розмови сторони обмінялися відповідями на питання стосовно специфіки запровадження змін у податковій системі держав, розширення туристичної привабливості міст і територій Болгарії та України. Зокрема, була заслухана англійська доповідь студентки ІІ курсу факультету суспільних наук болгарського університету-партнера Весислави Атанасової (спеціальність «Туризм») про особливості організації туристичного бізнесу в Болгарії і специфіку діяльності філій туристичних компаній. У свою чергу, голова студентської ради економічного факультету ДНУ Катерина Іютова у доповіді «Особливості податкової системи України із урахуванням світового досвіду» висвітлювала рекомендації щодо реформування податкової системи України з метою розвитку соціального захисту та підвищення рівня життя населення.

ПРО ГАДЖЕТОЗАЛЕЖНІСТЬ СЕРЬОЗНО І КОНСТРУКТИВНО

63% школярів не уявляють свого життя без гаджетів. Це з'ясували автори навчально-дослідницького проекту «Жити реально – жити здорово!», який був розроблений студентами-волонтерами університетського Центру соціальних ініціатив і волонтерства. Протягом минулого року автори впроваджували свою актуальну розробку в 17 загальноосвітніх закладах міста, де досягли позитивних зрушень. Партнерами виступили управління освіти департаменту гуманітарної політики міської ради та обласна благодійна організація «Ангел дитинства».

Стрімкий розвиток ІТ-технологій призводить до того, що все більше гаджетів заповнюють наш простір, одночасно з'являється велика кількість відеоігор, програм, додатків та іншого. Часто це спрощує нам життя, робить обмін інформацією швидким та зручним, проте має й негативні тенденції.

Віртуальний світ забирає реальні сили, реальний час, іноді реальні можливості. Це призво-

благодійної організації «Ангел дитинства» Наталія Алексєєва та студенти-волонтери. Учасникам запропонували дослідити, наскільки гаджетозалежність поширена серед школярів Дніпра та окреслити шляхи її подолання.

Спільними зусиллями ми розробили соціальний проект і благодійну акцію «Жити реально – жити здорово!». А потім протягом двох місяців наполегливо працювали: презентували її в департа-

одній паралелі, а другій – ні. Так ми могли виявити, чи зменшився ступінь гаджетозалежності у порівнянні з тими, хто не брав участі в проекті.

Ми зафіксували позитивні зрушення у 84% дітей, тобто у них зменшився ступінь гаджетозалежності. Також було відзначено, що для дітей 7-х класів віртуальний світ став не таким актуальним, як раніше: вони все частіше спілкуються та взаємодіють у реальному світі, добре засвоїли правила мобільного етикету, почали надавати перевагу реальним іграм над віртуальними, живому спілкуванню над СМС або соціальними мережами. Що стосується 3-х класів, то результати виявилися подібними, але з більшим акцентом на засвоєнні правил мо-

ЯК УНИКНУТИ ГАДЖЕТОЗАЛЕЖНОСТІ

Потрібно сформулювати інструментальне ставлення до гаджетів, таке ж, як до молотка чи викрутки. Будьте розумними й обачними, обмежуйте час, який ви проводите у віртуальному світі, не їдьте перед екранами гаджетів, не давайте дітям гаджет, аби вони відчепилися від вас, і не користуйтеся гаджетами на проїжджій частині. Пам'ятайте, гаджет – це інструмент, яким користуються, аби щось оперативніше зробити, знайти інформацію, а не заміник реального життя і заповнювач вільного часу!

дить до прокрастинації (відкладання на потім навіть важливих і термінових справ), втечі від реальних проблем. Негативних наслідків надмірного використання гаджетів для здоров'я і психіки людини насправді дуже багато: погіршення зору, слуху, уваги, емоційного інтелекту, травлення й багато іншого, про що користувачі навіть не здогадуються. У найбільшій небезпеці діти й підлітки, адже їхня психіка ще не сформована, вони легко піддаються навіюванню й переконанню, не розуміючи, що добре, а що погано. Буває навіть, що діти починають розглядати батьків як перешкоду в користуванні гаджетами, у результаті чого батьки повністю втрачають авторитет.

На заняттях у Школі волонтерів Центру соціальних ініціатив та волонтерства було виявлено, що проблема гаджетозалежності є дуже актуальною. На цьому наголошували керівник Центру Зоя Бондаренко, голова обласної

менті освіти міської ради, потім виступали перед представниками шкіл, батьками, вчителями, працювали з учнями. Проводили різноманітні заняття, такі як тренінги, міні-лекції, бесіди, тестували школярів до та після акції, порівнювали результати.

Суть проекту полягала в тому, щоб не просто забрати гаджети в дітей, а показати їм, що реальне життя цікавіше в усіх проявах. Для цього ми провели тренінги для активу шкіл, які добровільно долучилися до проекту (8-мі та 10-ті класи), під час яких навчили організувати перерви для молодших школярів (3-ті і 7-мі класи), а також роз'яснили негативні наслідки надмірного використання гаджетів. Згодом ці старшокласники передавали наші знання школярам початкових класів. Таким чином, ми охопили і старших, і молодших школярів. Щоб порівняти результати анкетування до і після проекту, у дослідженні брали участь школярі

більшого етикету та шкідливих наслідків надмірного використання гаджетів, третьокласники теж стали більше грати наживо і віддавати перевагу спілкуванню в реальному світі над соцмережами. Деякі діти визнали, що тепер у навчанні вони можуть обходитися без гаджетів та Інтернету або обмежувати себе в користуванні ними.

Вважаємо, що результати проекту є показовими і свідчать про необхідність продовжувати цю справу, оскільки ігнорування гаджетозалежності може призвести до погіршення здоров'я та психічного розвитку майбутнього покоління.

Ми й надалі плануємо продовжувати соціально-педагогічний проект у навчальних закладах міста, адже процес зростання залежності від віртуального світу та гаджетів, як ми довели, – зворотній.

Станіслав БРИЖАК, Анна ДЯЧЕНКО, автори проекту, координатори Центру соціальних ініціатив і волонтерства, студенти факультету психології

Львів і Дніпро колядували разом

8 січня до Дніпра завітав молодіжний вертеп зі Львова «Станція Різдвяна». Вже четвертий рік поспіль львівський театр їздить містами України з нагоди різдвяних свят, демонструючи традиційне українське народне дійство, яке розповідає про народження Ісуса Христа. Цьогоріч львівський колектив був запрошений до Меморіального будинку-музею Дмитра Яворницького. Тут усі бажаючі містяться могли долучитися до святкової містерії.

А студенти історичного факультету нашого університету у відповідь на виставу гостей заспівали традиційні колядки Наддніпрянського краю. Ці скарби народного фольклору були зібрані під час багаторічної пошукової роботи доцента кафедри історіографії, джерелознавства та архівознавства Зої Павлівни Маріної. Вони яскраво демонструють багатство та самобутність народної культури нашого регіону.

Основу студентської групи колядників склали першокурсники. Дехто з них колядував уперше, адже у сучасному місті не так багато можливостей долучитися до традиційних свят різдвяно-новорічного циклу. Але, як виявилось, не пізно починати колядувати навіть у 18 років.

Учасниця заходу, студентка першого курсу історичного факультету Ілона Варданян згадує про візит до садиби Д.І. Яворницького: «У мене дуже позитивні враження від нашого колядування. Нехай у

нас не оперні голоси, і було багато експромту, але так, певно, і має бути на народному святі. Атмосфера в залі була дуже дружня, аудиторія нас підтримувала, а один із глядачів навіть вийшов до нас на імпровізовану сцену та заспівав із нами».

Голова комітету патріотичного виховання студентської ради історичного факультету Анна Загорюлько також була серед колядників. Анна зазначила: «Мені було дуже приємно, що не існує ментальних кордонів між нами та львівським студентським братерством, яке показувало вертеп. Ми підспівували їм, вони підспівували нам. По завершенні вистави вітали один одного з успіхом на сцені, обмінювалися контактами».

Сподіваємося, що студентські контакти, встановлені в рамках різдвяної вистави, будуть продовжені новими творчими ініціативами молоді.

Валерія ЛАВРЕНКО, заступник декана історичного факультету, доцент

Колядки від студентів-істориків

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА ОГОЛОШУЄ КОНКУРС НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТНИХ ПОСАД:

доцента кафедри менеджменту та туристичного бізнесу – 1 штатна одиниця (0,5 ставки)

(наявність наукового ступеня кандидата наук за відповідною спеціальністю, друківані навчально-методичні (наукові) праці за профілем кафедри, досвід науково-педагогічної роботи у вищих навчальних закладах, вільне володіння іноземною та державною мовою України), викладача кафедри англійської філології – 1 штатна одиниця (0,75 ставки)

(наявність вищої філологічної освіти за освітньо-кваліфікаційним

рівнем «Магістр», наукові публікації за профілем кафедри, вільне володіння державною мовою України), доцента кафедри цивільного, трудового та господарського права – 2 штатні одиниці (повна ставка)

(наявність наукового ступеня кандидата юридичних наук, друківані навчально-методичні (наукові) праці за профілем кафедри, вільне володіння державною мовою України), професора кафедри цивільного, трудового та господарського права – 1 штатна одиниця (0,5 ставки)

(наявність наукового ступеня доктора юридичних наук, друківані на-

вчально-методичні (наукові) праці за профілем кафедри, стаж науково-педагогічної роботи у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації, вільне володіння державною мовою України), професора кафедри економічної кібернетики – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(наявність наукового ступеня доктора наук, вчене звання професора за профілем діяльності кафедри, друківані наукові та навчально-методичні праці, що використовуються у педагогічній практиці за профілем діяльності кафедри, готують докторів фі-

лософії (кандидатів наук), вільне володіння державною мовою України), доцента кафедри адміністративного і кримінального права – 2 штатні одиниці (повна ставка)

(наявність наукового ступеня кандидата юридичних наук, друківані навчально-методичні (наукові) праці за профілем кафедри, вільне володіння державною мовою України).

Документи на конкурс приймаються протягом 1 місяця з дня опублікування оголошення в засобах масової інформації.

На конкурс приймаються документи: заява, особовий листок

з обліку кадрів, фото 3x4, автобіографія, копія документів про вищу освіту (з пред'явленням оригіналу документа), копія диплома кандидата (доктора) наук, якщо є вимогою (з пред'явленням оригіналу документа), копія атестату старшого наукового співробітника, доцента (професора), якщо є вимогою (з пред'явленням оригіналу документа), список наукових робіт та винаходів (завіреніх за останнім місцем роботи).

Наша адреса: 49010, м. Дніпро, пр. Гагаріна, 72, навч. корпус № 1, кім. 217, тел.: (056) 374-98-27.

Передплачайте газету «ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»!

Шановні читачі!

Триває передплата на газету «Дніпропетровський університет» на 2017 рік.

У корпоративній газеті друкуються матеріали про багаторічну діяльність нашого університету.

Газета виходить українською мовою з періодичністю 1 раз на місяць, 11 місяців на рік (у серпні не виходить).

Передплата на газету «Дніпропетровський університет»

приймається в усіх відділеннях поштового зв'язку, операційних залах поштамтів, центрів поштового зв'язку.

Наша газета зазначена на 6-й стор. «Каталогу місцевих періодичних видань на 2017 рік».

Передплатний індекс – 40448.

ЗАПРОШУЄМО ВАС ДОЛУЧИТИСЯ ДО ШИРОКОГО КОЛА ПЕРЕДПЛАТНИКІВ НАШОЇ ГАЗЕТИ!

«ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ» – щомісячна (крім серпня) газета Дніпропетровського національного університету ім. О. Гончара.

Засновник і видавець – Дніпропетровський національний університет ім. О. Гончара.

Адреса ДНУ ім. О. Гончара: 49010, м. Дніпро, пр. Гагаріна, 72. Газета виходить українською мовою. Обсяг – 1 друківаний аркуш. Друк офсетний. Ціна договірна. Редакція не завжди поділяє думки авторів публікацій. За точність наведених у статті фактів відповідає автор. Листи, рукописи, ілюстрації не рецензуються і не повертаються. Листування з читачами ведеться тільки на сторінках газети. Редакція зберігає за собою право літературного редагування і скорочення прийнятих для опублікування текстів.

Претензії до публікації приймаються протягом місяця. При передрукуванні посилання на газету «Дніпропетровський університет» обов'язкове.

Газета набрана і зверстана в редакції газети «Дніпропетровський університет». Адреса редакції: м. Дніпро, пр. Гагаріна, 72, кім. 202. Тел. 374-98-20.

E-mail: gazeta@dnulive.dp.ua. Газета розміщена на сайті ДНУ ім. О. Гончара за адресою: www.dnu.dp.ua/gazeta

Зам. 5. Тираж 876. ДП № 1631-366ПР від 7 грудня 2009 року. Газета віддрукована у друкарні ПП «Ліра ЛТД», м. Дніпро, вул. Наукова, 5. Індекс 49010.

Т. в. о. редактора А. М. БАХМЕТЬЄВА